

2006

2007

2008

2009

2010

PÉNZÜGYI ÉVKÖNYV

2011



BROKERNET

ERSTE BANK



Nem csak a nyugdíjat kell tervezni

A kkv-szektor egyre növekvő érdeklődése mellett az egykulcsos adórendszer is hozzájárulhat ahhoz a következő években, hogy az egészségpénztárak tartós növekedési pályára álljanak – mondja Lukács Marianna. A Patika Egészségpénztár igazgatója szerint, ha az ember az egész életpályáját tervezi, akkor a nyugdíj mellett az egészségére is gondolnia kell.



■ Mi volt a fő ok az egészségpénztári rendszer kialakítása mellett?

Önkéntes egészségpénztárakat 1993 óta lehet Magyarországon működtetni, a minta egyértelműen a francia volt. Ezt a szabályozást vette át a magyar jogrend a rendszerváltás után. Akkor már felkészültek arra a honatyák, hogy a mindenkori tb-szolgáltatásokat csak szűkíteni lehet, és kell egy olyan önkéntes pillér, amely helyettesíteni tud minden szolgáltatást, ami az államiból kiesik, ezáltal csökkentve a társadalmi feszültségeket. Mindannyian azt vártuk, hogy tömegével csatlakoznak az emberek az egészségpénztárakhoz, ezzel ellentétben azonban a nyugdíjpénztárak terjedtek el, hiszen itt egyszerűbb volt az adminisztrációs feladatokat megoldani. Az egészségpénztárnál bonyolultabb a rendszer, hiszen a befizetésekkel szinte párhuzamosan a szolgáltatások is megindulnak, miközben egy nyugdíjpénztárnál erre csak évtizedek múlva kerül sor. Az egészségpénztári szektor valódi felfutásra csak a 2000-es évek elején került sor, tehát akkor, amikor már stabilan, 1 millió taggal működtek az önkéntes nyugdíjpénztárak.

■ A Patika milyen koncepció alapján indult útjára?

Mi azt mondtuk, hogy egy olyan egészségpénztárt szeretnénk, amely széles tömegek számára ad lehetőséget arra, hogy tudjanak gondoskodni az egészségükről. A kezdetekkor a pénztárak csak számlával működtek, vagyis a tag elment a gyógyszertárba megvenni a gyógyszert, ott kért egy áfás számlát, majd azt beküldte az egészségpénztárba, ahonnan utólagosan megkapta a számla ellenértékét. Mi azt akartuk, hogy egy lépcsőben meg lehessen oldani a fizetést, ezért indítottuk el a kártyarendszert. Ez mai szemmel nézve már elképzelhetetlen, de abban az időben az volt számunkra a reménytelen, hogy van már 3 millió bankkártya. A piacra lépéskor úgy gondoltuk, kellő idő állt az emberek rendelkezésére, hogy megismerjék a rendszert, amely egyszerű és átlátható. Az első két év viszont nagyon nehéz volt, a számok elmaradtak a várakozásoktól, az emberek bizalmatlanok voltak. Az áttörést az hozta, hogy beláttuk: csak úgy növelhetjük a munkáltatói kört, ha referenciákat keresünk, és neves vállalatokat állítunk magunk mellé. Így váltunk a gyógyszeripar és az egészségügy pénztárává. A későbbiek során új prémiumpénztárt hoz



tunk létre, az Új Pillért, éppen azért, hogy ha egy vállalat hozánk akar csatlakozni, akkor munkavállalói és vezetői szinten is tudjunk megoldást kínálni. A csoport végül az önkéntes nyugdíjpénztárakkal lett teljes, pont fordított sorrendben, mint a banki-biztosítói versenytársaink, akik nyugdíjpénztárral kezdték a pályafutásukat.

■ Erősen munkáltatócentrikus a szektor. Miért alakult így?

Régióinkban a bismarcki hagyományok alapján a munkáltató feladata lett, hogy gondoskodik a foglalkoztatotról. Jelenleg azt látjuk, hogy az egyéni tagság mindössze a tagok 2-3 százalékát és a teljes befizetés 10 százalékát teszi ki. Igaz, lassú elmozdulás látható a számokban, évente 0,5 százalékkal nő az egyéni befizetések aránya. Magyarország történetében nagyon érdekes pont volt a 2000-es évek eleje, amikor a gazdaság kezdett kifehéredni. Olyan volt a gazdasági klíma, hogy a cégek vezetői beláták, vissza kell szorítani a feketegazdaságot. Az egészségpénztár volt az megtakarítási forma, melyet erre széles körben használtak. Másik oldalról az táplálta a szektor növekedését, hogy az egyéni számlák felhasználása nagyon szabad volt, szinte mindent meg tudtam venni az egészségpénztári kártyával, ami az egészséghez szükséges.

■ Minek köszönhető, hogy dinamikusan bővül a kártyaelfogadó helyek száma?

Egy egészségpénztár számára a legfontosabb, hogy hány helyen lehet használni a kártyáját. A szolgáltatók általában azért csatlakozhatnak díjmentesen a rendszerhez, mert attól lesz vonzó a pénztár, hogy sok helyen lehet használni a kártyáját, nem kell messzire utazni, és a saját orvosai is benne lehetnek a rendszerben. A díjmentes csatlakozás a szektor számára azért létkérdés, hogy az emberek a megszokott egészségügyi költségeiket szervezett keretek között tegyék meg. A gazdaság fehéritését is szolgálja a szektor, hiszen itt minden egyes forint kifizetés hálapénz nélkül, áfás számla alapján történik. Hogy érzékeltesük, mekkora összegekről is van szó: tavaly már 50 milliárd forint értékben nyújtottak szolgáltatást ezek a pénztárak. A szolgáltatók oldaláról is erős a késztetés, mert aki kimarad, az lemarad. Hosszabb távon a fogyasztók elvándorlását okozhatja, ha nem fogadnak el például egy gyógyszerértékesítő egészségpénztári kártyát. A csatlakozási kényszer és a pénztáraknál működő minőségbiztosítási-ellenőrzési rendszer jótékony versenyt generál a szolgáltatók között. A pénztárak és a szolgáltatók közötti kapcsolatra a tranzakciók elszámolásának gyorsasága és a korrektség van hatással, ha valakivel meg vannak elégedve, akkor a szolgáltatók szívesen adnak árkedvezményt, ami mind a két fél számára kedvező.

■ Mivel magyarázható, hogy a tagok a befizetések többségét felélik?

Alapvetően a jogszabályi környezet és a tagok önkéntes befizetéseinek viszonylag alacsony szintjére vezethető vissza, hogy a friss befizetések nagyobb részét a tagok elköltik még a felhalmozás évében. Az állandóan változó pénztári szabályozás pedig elri-

LUKÁCS MARIANNA

A Budapesti Corvinus Egyetemen végzett 1991-ben, ahol 1996-ban egyetemi doktori címet szerzett, 2011-től pedig a címzetes egyetemi docens címet is megkapta. Pályafutását az Oktatási Minisztériumban kezdte, 1994-1997 között a PSZÁF Közgazdasági Főosztályán volt főosztályvezető. A Pénzügyminisztérium szakmai koordinátor-helyetteseként 1997-ben részt vett a Nyugdíjreform Bizottság munkájában is. Az Allianz Biztosítónál töltött évek után a Patika-csoport irányítását 1999-től vette át.



asztja az egészségpénztárban hosszú távon megtakarítani akarókat, a befolyó munkáltatói befizetést inkább azonnal elköltik gyógyszerre. Azonban ha az ember egy egész életpályát akar megtervezni, az lenne az egészséges, ha a nyugdíja tervezésével egyidejűleg az egészségét is tervezné. Mindenki pontosan tudja, hogy az átlagember az idő előrehaladtával egyre több szolgáltatást vesz igénybe. Statisztikák szerint az élete utolsó öt évében költi el az összes, erre fordított pénz felét. Ebben a kérdésben helyre kell tenni az emberek gondolkodását, ugyanakkor megértem, ha az átlagember így gondolkodik. A politikának éppen ezért az is felelőssége, hogy a rendszert mindenki számára kiszámíthatóvá tegye.

■ A szektor növekedésének forrása mi lehet a jövőben?

A növekedésnek alapvetően két forrása van. Az első az egyéni befizetések növekvő aránya lesz még ebben az évben. Az idén a 16 százalékos szja-kulcs bevezetésével Magyarországon teremtődött egy olyan réteg, amelyik éves szinten akár több száz ezer forinttal többet tud félretenni. Számukra nagyon vonzó lehet az egészségpénztári tagság, hiszen a befizetések után szja-kedvezmény minden adófizetőnek jár. Az egészségpénztárak növekedését másik oldalról a kkv-szektor húzhatja, amely a gazdaság fellendülésével összhangban egyre több pénzt áldozhat az egészségpénztárakra. Ez utóbbi jóval lassabb folyamat, viszont érezhető eredményt fog hozni, hiszen a potenciális piac a 3 millió magyar munkavállaló. Való igaz, hogy a szektornak nagy lökést adhatna, ha az állam szabályozná, hogy melyek az államilag finanszírozott ellátások, és melyek nem, vagyis mi marad az önkéntes egészségpénztárak számára. Erre az elmúlt évtized tapasztalatait figyelembe véve viszont nem érdemes várni. A pénztáraknak érdemes inkább elgondolkozniuk azon, hogyan teherik vonzóvá az egészségpénztári tagságot. Nálunk például minden hónapban más szolgáltatás áll a prevenciók hónap fókuszában, amelynek keretében mindig más egészségügyi szolgáltatást emelünk ki, amire orvosszakmai tanácsadással és árkedvezményekkel hívjuk fel a tagok figyelmét.

„A gazdaság kifehéritését szolgálják a pénztárak.”